

IRENA WODZIANOWSKA – LUBLIN

**X MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
„ЧИН СВЯТОГО ВАСИЛЯ ВЕЛИКОГО В ІСТОРІЇ ЦЕРКВИ”
LUCK, 6-8 X 2011**

W dniach 6-8 października 2011 roku w Łucku odbyła się cykliczna międzynarodowa konferencja naukowa na temat „Zakon Świętego Bazylego Wielkiego w historii Kościoła”, zorganizowana przez Uniwersytet Wołyński im. Łesi Ukrainki (Łuck), Uniwersytet w Šiauliai (Litwa), Stowarzyszenie historyków Litwy i Ukrainy oraz Bazyliański Instytut Filozoficzno-Teologicznych Studiów imienia metropolity Józefa Welamina Rutskiego. Była to rocznicowa, 10 konferencja, z cyklu spotkań na temat roli zakonu OO. Bazylianów, które odbywały się na Litwie i Ukrainie. Wśród zaproszonych gości znalazły się przedstawiciele uniwersytetów Białorusi, Litwy, Polski, Ukrainy i Włoch.

Wystąpienia oraz dyskusje skupiono w pięciu sekcjach tematycznych. Obrady, które otworzyły konferencję, dotyczyły działalności oświatowej Zakonu Bazylianów na Litwie skupiając się wokół klasztorów w Wilnie i Podubisjach (dziś Bazilionai). W następnej sekcji referatów kontynuowano temat tradycji zakonu w tej dziedzinie także na Ukrainie w wieku XX, ukazując m.in. powiązania z Uniwersytetem Lwowskim oraz działalność drukarni i klasztoru w Żółkwi. Kolejne dwie sekcje poświęcono omówieniu dziejów zakonu od wieku XVI do początku XX w. Przedstawiono zarówno społeczno-kulturową rolę zakonu w metropolii kijowskiej jak i reformy i reorganizacja życia zakonnego. Przybliżono postacie Jozafata Kuncewicza oraz Józefa Welamina Rutskiego. Zostały podjęte próby odtworzenia życia i pracy bazylianów na ziemiach Rzeczypospolitej w XVIII wieku. Ukazano m.in. ich działalność wydawniczą, oświatową i duszpasterską. Blok referatów został poświęcony działalności zakonu już w granicach imperium rosyjskiego oraz polityce antybazylikańskiej rządu rosyjskiego. Podkreślono szczególną rolę jaką zakon odegrał na tym terenie chociażby w poprzez szkolnictwo. W ostatniej sekcji przedstawione zostały losy i działalność bazylianów w kilku miejscowościach – Łuck, Krasnopuszcz, Poczajów. Wyeksponowano tu funkcjonowanie klasztoru w Łucku oraz rolę bractwa Podwyższenia Krzyża w tym mieście.

Szczególne znaczenie ma fakt, że wygłaszane na konferencji referaty powstały na podstawie badań archiwalnych prowadzonych przez naukowców na Ukrai-

nie, Litwie i Białorusi. W związku z tym wystąpienia spotykały się z dużym zainteresowaniem i wywoływały ożywioną dyskusję. A dyskusje przeniosły się także na objazd naukowy po zabytkowych miejscach Łucka i Włodzimierza Wołyńskiego. Uczestnicy konferencji odwiedzili również muzea Wołyńskiej Ikony oraz wspomnianego bractwa Podwyższenia Krzyża. We Włodzimierzu Wołyńskim, miejscu urodzin św. Jozafata Kuncewicza, w klasztorze OO. Bazylianów zapoznano uczestników z historią miasta. Uczestnicy mieli możliwość zwiedzić muzea-siedziby ukraińskiej poetki Łesi Ukrainki w Kołodiaznem i polityka polskiego pochodzenia oraz publicysty Wacława Lipińskiego w Zaturcach.

W trakcie konferencji odbyła się także prezentacja książek bazylińskiego wydawnictwa „Misioner”, co dało możliwość uczestnikom zapoznać się również ze współczesną działalnością wydawniczą zakonu. Należy także dodać, iż teksty wygłoszonych referatów ukazały się drukiem w czasopiśmie naukowym uniwersytetu łuckiego „Naukowyj wisnyk”¹ dzięki ogromnemu zaangażowaniu miejscowych organizatorów, a w szczególności Pani Prof. Oksany Karliny.

¹ Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки, Серія: Историчні науки, 23 (220) 2011.